

ТЕМА № 4 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МАСОВИХ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

План:

1. Місце спортивного свята в системі видовищних заходів
2. Фактори успіху масового спортивного заходу
3. Система зовнішніх і внутрішніх зв'язків при підготовці свята
4. Структура масового спортивного заходу

1. Місце спортивного свята в системі видовищних заходів

Розвиток спортивного шоу-бізнесу сьогодні є перспективним напрямком у справі пропаганди фізичної культури і спорту. Останнє десятиріччя характеризується значним збільшенням кількості проведених спортивних змагань та культурно-видовищних заходів на стадіонах і інших спортивних спорудах.

📖 Для того щоб спортивне уявлення, стало справжнім святом і перетворилося в барвисте шоу, воно повинно бути побудовано з використанням декорацій, костюмів, спецефектів і т.п. видовищність, яскравість, барвистість, велика кількість світлових і звукових ефектів, перетворень - неодмінні ознаки послуг сфери шоу-бізнесу. Якість і видовищність таких ефектів з часом будуть постійно зростати, що пов'язано з постійним розвитком технологічної бази шоу-бізнесу. Завдання організаторів спортивного свята - залучення всіх учасників в ситуацію свята, адже процес розкріпачення, зараження глядача дією теж має свою логіку розвитку, свій початок і свій найвищий емоційний сплеск.

При організації будь-якого шоу, а спортивні свята відносяться саме до такої категорії, слід враховувати закономірності роботи з масовим глядачем. Відомо, що об'єктом в системі шоу-бізнесу виступає послуга. Послугою в даному випадку є видовище, яке задовольняє потреби масового глядача в розвазі. Послуги в сфері шоу-бізнесу завжди націлені на залучення максимально широкої глядацької аудиторії. Для цього організаторам спортивного свята, як і будь-якого іншого масового видовища, з комерційної точки зору необхідно забезпечити виконання двох основних умов:

1) послуга повинна бути проста і зрозуміла більшості потенційних споживачів, тобто видовищні продукти повинні підкорятися смакам більшості;

2) послуга повинна бути легкодоступна як за допомогою організацій, які безпосередньо здійснюють показ видовищ, так і за допомогою засобів комунікації. При цьому коло людей, що звертаються до засобів масової інформації, як правило, набагато більше, ніж тих, хто користується послугами відповідної організації в сфері шоу-бізнесу.

2. Фактори успіху масового спортивного заходу

У таблиці 1 наведені результати опитування учасників декількох спортивних свят (режисерів, керівників спортивних споруд, замовників, студентів) про аспекти, які в більшій мірі впливають на успіх проведеного заходу.

Таблиця 1

Фактори, що впливають на успіх спортивного свята

Учасники опитування	Кількість	Компоненти		
		творчість	організація	Фінансування
		пріоритет (відсотки)		
Провідні Режисери	8	2 (28%)	1 (49%)	3 (23%)
Студенти спеціальних ВУЗів	25	1 (43,75%)	3 (18,75%)	2 (37,5%)
Керівники спортивних споруд	12	1 (62,3%)	2 (23,5%)	3 (14,2%)
Замовники свята	28	1 (51,52%)	3 (15,15%)	2 (21,21%)

Наведені результати наочно демонструють, що при величезній ролі творчого начала - видовищної частини заходу, його організаційна та фінансова сторона істотно впливають на успішність всього заходу в цілому, а, на думку провідних режисерів (49% відповідей), саме організаційна сторона, в першу чергу, впливає на успішність проведеного заходу.

Для успішного проведення МСЗ організатору необхідно володіти:

- творчим началом, тобто креативними здібностями, щоб створювати «ідею» свята, зробити його видовищним;
- організаторськими здібностями, щоб організувати й успішно провести свято;
- обізнаністю в економічних питаннях, фінансовому плануванні, матеріально-технічному забезпеченні, щоб «продати» свято замовнику, розрахувати економічний ефект заходу.

3. Система зовнішніх і внутрішніх зв'язків при підготовці свята

Масові спортивні свята вимагають високої відповідальності і самостійності в діяльності кожного учасника даного заходу. Але при цьому основна відповідальність лягає саме на організатора, який вирішує творчі, організаційні, адміністративно-господарські та фінансові питання.

Важливий пункт у роботі організатора МСЗ - це регламент, в якому повинна міститися наступна інформація:

- найменування та цілі заходу;
- місце проведення із зазначенням арени або приміщення, де будуть проходити змагання;
- час початку проведення заходу, а також його тривалість;
- відомості про спонсорів;

- відомості про організаторів (підготовчої комісії) даного змагання, склад і сфера відповідальності;
- характеристика учасників заходу;
- ознаки і умови для допуску до заходу;
- акредитація - проходження кваліфікаційної, реєстраційної комісії;
- правила і порядки проведення змагань (положення), які в кожному виді спорту суто індивідуальні. Наприклад, обмовляється підрахунок очок, який для кожного виду спорту свій;
- склад суддівської колегії.

4. Структура масового спортивного заходу

📖 Структура спортивного свята складається з трьох основних елементів:

- 1) замовника - того, хто диктує умови;
- 2) власне свята, який проводять ті, хто створює, втілює ідеї замовника (підготовчий комітет, спортсмени та артисти зі своїми новітніми технологіями, спортивні споруди, спонсори);
- 3) глядачів - сприймаючого боку.

Рис. 2. Структура масового спортивного заходу

Підготовка до спортивного свята починається задовго до проведення самого заходу. Ці періоди умовно можна розділити на кілька етапів. Виходячи з аналізу теоретичних праць, педагогічних спостережень, опитування фахівців, було виділено три етапи:

1. Підготовчий етап
2. Основний етап
3. Заключний етап

На кожному з етапів виконуються різні види діяльності силами фахівців, відповідальних за ці види робіт. Загальна кількість, тривалість і зміст етапів спортивного свята залежить від масштабів заходу і можливостей матеріально-технічної бази. Наприклад, при підготовці чемпіонатів світу підготовчий етап

займає від однієї до двох тижнів, основний - від місяця до півроку, заключний етап - від тижня до місяця.

Контрольні запитання:

1. Назвіть задачі організаторів масового спортивного заходу?
2. Назвіть важливий пункт в роботі організатора МСЗ?
3. Від чого залежить загальна кількість, тривалість і зміст етапів МСЗ?
4. На скільки етапів можна розділити підготовку до спортивного свята?

Тестові завдання:

1. ***Які умови повинні забезпечити організатори МСЗ, щоб задовольнити потреби масового глядача в розвазі?***
 - a. послуга повинна бути проста і зрозуміла більшості потенційних споживачів, легкодоступна як за допомогою організацій, які безпосередньо здійснюють показ видовищ, так і за допомогою засобів комунікації;
 - b. видовищні продукти повинні підкорятися смакам більшості, бути доступні для організації так і для засобів комунікації.
 - c. відповідь а, b.
2. ***Якими якостями необхідно володіти організатору МСЗ для успішного проведення спортивного свята?***
 - a. творчим началом, комунікативними здібностями, педагогічними;
 - b. організаторськими здібностями, агітаційними, конструктивними;
 - c. креативними, організаторськими здібностями, обізнаністю в економічних питаннях.
3. ***З яких елементів складається структура МСЗ?***
 - a. замовника, глядачів, свята;
 - b. того, хто диктує умови; сприймаючої сторони; того, хто створює, втілює ідеї замовника.
 - c. відповідь а, b.

4. Яка інформація повинна міститися в регламенті роботи організатора МСЗ?

☐	час початку проведення заходу;
☐	відомості про спонсорів;
☐	місто проведення;
☐	умови для допуску до заходу;
☐	проходження реєстраційної комісії;
☐	мета заходу;
☐	правила і порядки проведення змагань;
☐	склад суддівської колегії;
☐	відомості про організаторів змагання.

Відповідь: поставте плюс на правильній відповіді.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ ДО ТЕМИ № 4

✍ Кейс 4. Підготовка до змагань «Веселі старти»

Змагання «Веселі старти», «Старти надій», «Спортивний бал» і т.п. можуть проводитися як самостійні змагання, так і як внесок в програми спортивних свят, фізкультурно-спортивних заходів, фестивалів.

Значення змагань «Веселі старти» дуже велике. Вони включають рухливі ігри, естафети, конкурси, які сприяють розвитку і корекції фізичних якостей дітей і підлітків, підвищують емоційний фон навчальних, навчально-тренувальних занять і спортивних свят.

Такі заходи можуть проводитися для осіб дошкільного, а також молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

✎ Організатору (вчителю фізичної культури, методисту, вихователю, волонтеру та ін.) при складанні плану проведення змагань необхідно врахувати наступні моменти:

1. Мета проведення змагань «Веселі старти».
2. Вибір естафет, рухливих ігор, конкурсних завдань.
3. Складання програми і послідовність проведення спортивних змагань.
4. Організація музичного оформлення змагань.
5. Підготовка команд і учасників до змагань.

✎ Організатор змагань зобов'язаний знати, для кого вони проводяться, так як для учасників різного віку потрібно передбачати різноманітні за складністю естафети, конкурсні завдання з урахуванням ідей, які об'єднують учасників змагань. Для цього необхідно вивчити інформацію останніх важливих подій, що відбуваються в спортивному світі, дати і свята. Вони можуть бути присвячені «Дню знань», початок року, відкриття спортивного або літнього сезону.

Спортивний зал, або інше місце проведення, готується заздалегідь. Перед входом розміщується барвіста афіша з основним девізом або емблемою, поміщається програма спортивного свята. Зал або майданчик прикрашаються повітряними кулями, плакатами і т.п. Готуються місця для глядачів, столи і стільці для головної колегії, почесних гостей, секретаріату, нагородного відділу. Відповідним чином обладнуються розминальний зал, роздягальні, душові. Встановлюються підсилювачі, музичний центр. Велику роль в проведенні змагань «Веселі старти» грає музичний супровід як в іграх, естафетах, так і на всьому святі. Фонограма всього свята складається заздалегідь і записується на диск, включаючи марш, танцювальну, ритмічну музику в сучасній обробці для естафет.

Сюди ж, по ходу сценарію, записується музика для виступів і заздалегідь передається керівнику музичного оформлення свята. Дуже важливим моментом в період підготовки до спортивного свята є безпосередня робота з командою. Учитель або інструктор комплектують команду класу чи загону з більш підготовлених хлопців, а також запасних, вибирають капітана команди, розробляють спортивну форму, продумують назву команди, емблему та девіз.

Наприклад: «Ми спортивна команда, Як комета ми летимо, дивлячись на всі перешкоди, Всіх на світі переможемо!».

Ретельно вивчають всім колективом Положення, запропоновані ігри-естафети. Найголовнішим в роботі з командою є психологічна підготовка і оптимістичний настрій всіх учасників.

☞ В програму змагань рекомендують включати від 6 до 10 спортивних завдань.

Період підготовки по підбору рухливих ігор, конкурсів, естафет творчий і може бути дуже продуктивним, якщо і члени команд змагань братимуть участь в їх підборі. Як показує практика, до 75% часу при підготовці витрачається на визначення призначення і змісту естафет, ігор, конкурсів, придбання і підготовку спортивного інвентарю.

Слід пам'ятати, для того щоб учасники робили менше помилок, необхідно не тільки викласти умови гри або естафети, а й обов'язково продемонструвати умови гри самому інструкторові або запропонувати це зробити учасникам з команди.

☞ Для інструкторів, польових суддів готуються картки з вмістом і схемою рухливих ігор, естафет, в якій зазначаються назва естафети, мета проведення, інвентар, даються опис і умови гри, малюнок або графічне зображення, організаційно-методичні вказівки.

Гра-естафета «Лабіринт»

Мета: сприяти розвитку і вдосконаленню координаційних здібностей.

Опис і зміст гри	Інвентар	Графічне зображення	Організаційно-методичні вказівки

☞ Програма змагань, послідовність проведення ігор-естафет «Веселих стартів» повинні відповідати наступним методичним положенням (дидактичним принципам):

➤ «від простого до складного»: починати, з простих завдань, ігор і естафет, так як вони є «маленькою розминкою».

Наприклад: передача м'яча над головою;

➤ «посильності і функціональної адекватності»: для організації уваги, психологічного настрою на наступні, більш складні спортивні завдання.

Наприклад: передача м'яча над головою (або збоку) бігом. Далі в програму включають естафети з бігом від лінії старту до фінішу і назад. Наприклад: ігри з м'ячем, обручем, зі скакалкою, комбіновані і т.д. Остання естафета зазвичай буває найскладнішою, тобто комплексною, що включає кілька перешкод.

Під час проведення змагань необхідно дотримуватися правил безпеки, щоб виключити можливість травматизму. Майданчик і зону безпеки звільнити від будь-якого роду інвентарю та обладнання, майданчик спортивного залу чи стадіону повинна бути рівним, відстань між гімнастичними лавами, на яких знаходяться команди - 2,5- 3 метри. Попереду команди близько лінії старту

знаходиться тренер або методист, а в кінці суддя або волонтер. Фінішні стійки повинні бути на достатній відстані від стіни, щоб учасники могли вільно оббігати їх. Замість естафетної палички можна запропонувати учасникам передавати гумове кільце.

Під час проведення командних естафет учасники, діти-вболівальники сильно збуджуються. Для зняття нервового збудження, для того щоб команди відпочили, а судді могли підрахувати очки і визначити місця, після 2-3 естафет можна включити в сценарій свята показові виступи, номери концертної програми або провести спортивну вікторину.

Після закінчення змагальної програми настає самий урочистий момент - нагородження. Найкраще проводити його на параді закриття в урочистій обстановці. Команди нагороджуються дипломами відповідного ступеня, кожен учасник - грамотою, пам'ятними медалями та подарунками. Нагородження проводять судді, запрошені та почесні гості. Бажано цю процедуру і нагородження проводити під музику.

Кейс-завдання

1. ✎ Творче завдання для трьох студентів. Підібрати від 6 до 10 спортивних завдань для проведення змагань «Веселі старты» (провести складений комплекс із завдань на практичному занятті у трьох, продумати інвентар для ігор)

Самостійне завдання студентів 1) _____
 2) _____
 3) _____ групи _____

Слід пам'ятати, для того щоб учасники робили менше помилок, необхідно не тільки викласти умови гри або естафети, а й обов'язково продемонструвати умови гри самому інструкторові або запропонувати це зробити учасникам з команди.

Вік учасників змагань _____ хлопці _____ дівчата _____

№	Спортивні завдання	Назва ігор, естафет, конкурсів	Інтенсивність			Частина структурного змісту комплексу (I, II, III,	Шиккування гравців при поясненні гри і місце керівника
			Велика	середня	мала		
1.	<i>Рухливі ігри</i>	1.					
2.	<i>Народні ігри різних народів світу</i>	1. Вкажіть гра якого народу					
3.	<i>Естафети</i>	1. 2. 3.					
4.	<i>Українські ігри-забави та ігри-атракціони</i>	1. 2. 3.					

1.	<i>Представлення команд капітанами</i>	1. Емблема (намалювати) 2. Назва команди _____ 3. Девіз				
2.	<i>Розминка</i>	Команди по черзі відгадують загадки: 1. 2.				
3.	Конкурси: <i>для капітанів</i>	Опис і зміст конкурсів та вікторини 1. 2.				
4.	<i>для глядачів</i>	1.				
5.	<i>Спортивна вікторина для команд</i>	1.				

2. ✎ Всі підібрані спортивні завдання треба внести в таблицю, дивиться нижче

Для інструкторів, польових суддів готуються картки з вмістом і схемою рухливих ігор, естафет, в яких зазначаються назва естафети, мета проведення, інвентар, даються опис і умови гри, малюнок або графічне зображення, організаційно-методичні вказівки.

Приклад: Гра-естафета «Лабіринт»

Мета: сприяти розвитку і вдосконаленню координаційних здібностей.

Опис і зміст гри	Інвентар	Графічне зображення	Організаційно-методичні вказівки
<i>Рухлива гра:</i> «Лабіринт»			

3. ✎ Підготувати для польових суддів та секретаріату робочий і зведений протокол для проведення спортивних завдань з пункту 1 і 2 самостійного завдання

Організація «Веселих стартів» покладається на суддівську колегію. Головний суддя змагань проводить інструктаж з суддями, знайомить їх з Положенням, програмою. Призначаються польові судді, які ведуть підрахунок очок і визначають місця, заповнюють робочі протоколи; суддя-інформатор, який коментує хід подій і оголошує результати. Дотримання порядку і дисципліни в командах забезпечує капітан, інструктор і польові судді.

Для польових суддів та секретаріату готується робочий і зведений протокол за такою формою:

Протокол змагань «Веселі старті»

Варіант 1

Назва	№ естафети	Сум а	Під сум ок
-------	------------	----------	------------------

школи, організації, команди	1-а		2-а		3-я		4-а		5-а			
	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки		

Варіант 2

Назва команди	Девіз оцінка	Рухлива гра № 1	Народна гра № 1	Естафета № 1	Ігри за бави № 1	Ігри атракціо ни № 1	Штрафні очки	Очки за місце	Підсумок

За критерій оцінки місць в окремих іграх-естафетах можна прийняти наступну шкалу:

1 місце - 10 балів; 2 місце – 8; 3 місце – 6; 4 місце – 5; 5 місце – 4 и т.п.

За кожне порушення правил гри знімається 1 штрафне очко (бал).

4. ✎ Розробіть РЕГЛАМЕНТ спортивного змагання із виду спорту, яким займаєшся

Структура регламенту про захід

<p>ПОГОДЖЕНО Президент Федерації вид спорту..... України</p> <p>_____</p> <p>(прізвище, ініціали) (підпис)</p> <p>«__» _____ 20__р.</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО</p> <p>_____</p> <p>(назва організації)</p> <p>_____</p> <p>(прізвище, ініціали) (підпис)</p> <p>«__» _____ 20__р.</p>
<p>РЕГЛАМЕНТ про проведення</p> <p>_____</p> <p>(назва заходу)</p> <p>Голова Оргкомітету</p> <p>_____</p> <p>(прізвище, ініціали)</p>	